

Priloga

»Priloga 3

Posebni pregledi žičniških naprav po SIST EN 1709:2019

1. Splošno

Podlage za izvajanje posebnih pregledov dinamično obremenjenih varnostnih sklopov so zlasti:

- predpisi in standardi za sklop oziroma podsistem, ki je predmet posebnega pregleda;
- podrobni in sestavni načrti sklopov ter konstrukcij;
- armaturni načrti AB konstrukcij;
- statični in trdnostni izračuni sklopov in konstrukcij;
- podatki o vgrajenih materialih;
- proizvajalčeve zahteve za metode pregledov ter kriteriji sprejemljivosti poškodb in dopustne tolerance odstopanj;
- dokumentacija o izvedenih rekonstrukcijah in vzdrževalnih delih v javno korist;
- navodila za obratovanje in vzdrževanje žičniške naprave;
- poročila o prejšnjih posebnih pregledih sklopov, podsistemov in infrastrukture;
- dokumentacija o inšpekcijskih pregledih sklopa, podsistema oziroma infrastrukture.

Te podlage mora dati za potrebe pregleda na razpolago upravljavec.

2. Obseg in roki posebnih pregledov

Te določbe se ne uporabljajo za vlečnice z nizko vodeno transportno vrvjo.

Posebni pregledi morajo biti izvedeni za:

- a) dele nosilnih konstrukcij, obremenjene z visokimi dinamičnimi obremenitvami – utrujanjem vsakih 15 let ali vsakih 30 000 obratovalnih ur;
- b) mehanske zavore pogonov žičnic in vzpenjač v razstavljenem stanju prvič v 15 letih, nato vsakih 10 let;
- c) vklopljive prižemke - najmanj 20 % oz. najmanj 2 prižemki vsakih 5 let ali 10 000 obratovalnih ur. Vsaka vklopljiva prižemka mora biti pregledana najmanj vsakih 25 let ali 50 000 obratovalnih ur;
- č) fiksne prižemke, razen pri vlečnicah, najmanj 10 % oz. najmanj 2 prižemki v 10 letih ali 20 000 obratovalnih urah, nato vsakih 5 let ali 10 000 obratovalnih ur naslednjih 10% oz. naslednji 2 prižemki;
- d) prižemke vlečnic vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur najmanj 10 %;
- e) tekala krožnih žičnic v razstavljenem stanju prvič v 5 letih najmanj 5 % oz. najmanj 2 kosa, nato vsaki 2 leti najmanj naslednjih 5 % oz. najmanj nadaljnja 2 kosa. Vsako tekalo mora biti enkrat pregledano vsakih 15 let ali 30 000 obratovalnih ur;
- f) tekala nihalnih žičnic in vzpenjač, vključno z zavorami vozil, vsakih 5 let, od tega najmanj vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur v razstavljenem stanju;
- g) obešala dvovrwnih krožnih žičnic (razen dvovrwnih krožnih žičnic z eno nosilno vrvjo) prvič v 5 letih najmanj 5 % oz. najmanj 2 kosa, nato vsaki 2 leti najmanj naslednjih 5% oz. najmanj naslednja 2 kosa. Vsako obešalo mora biti enkrat pregledano vsaj vsakih 15 let ali 30 000 obratovalnih ur;
- h) obešala enovrwnih krožnih žičnic z vklopljivimi prižemkami, enovrwnih krožnih žičnic z dvema vrvema (z dvojno vrvno zanko), in dvovrwnih krožnih žičnic z eno nosilno vrvjo vsakih 5 let najmanj 20 % oz. najmanj 2 kosa. Vsako obešalo mora biti pregledano vsaj vsakih 25 let ali 50 000 obratovalnih ur;
- i) obešala enovrwnih krožnih žičnic s fiksnimi prižemkami prvič v 10 letih ali 20 000 obratovalnih urah najmanj 10 % oz. najmanj 2 kosa, nato vsakih 5 let ali 10 000 obratovalnih ur najmanj nadaljnjih 10% oz. najmanj naslednja 2 kosa;

- j) obešala vlečnic vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur najmanj 10%;
- k) obešala nihalnih žičnic vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur;
- l) vse ostale varnostne sklope, ki so izpostavljeni dinamičnim obremenitvam z utrujanjem prvič po 15 letih ali 30 000 obratovalnih urah, nato vsakih 10 let ali 20 000 obratovalnih ur.

OPOMBE:

Za obratovalne ure se šteje čas, v katerem poteka prevoz osebe in/ali tovora.

Pri upoštevanju let oz. obratovalnih ur se šteje pogoj, ki je prvi dosežen.

Če se ugotovijo odstopanja od predpisanih (normalnih) vrednosti, se mora obseg pregleda razširiti na 100 % enakih delov.

Za preglede novo vgrajenih delov, sklopov ali podsistemov veljajo kot izhodišče za roke pregledov datumi njihove vgradnje v žičniško napravo.

Vse dele, ki so neporušno pregledani, je treba trajno in nedvoumno označiti ter mesto(a) in oznako(e) navesti tudi v poročilu o pregledu.

Vsi na novo vgrajeni deli morajo biti pred vgraditvijo v napravo trajno ter nedvoumno označeni. Izdelani morajo biti iz materialov, predpisanih v standardih SIST EN. Zanje mora biti izdelana varnostna analiza in varnostno poročilo. Izhodišče za nadaljnje roke pregledov je predhodni neporušni pregled.

V točki l) se med sklope, ki so izpostavljeni dinamičnim obremenitvam z utrujanjem štejejo predvsem:

- pogonska, povratna ali odklonska kolesa nosilnih, transportnih, vlečnih ali protivrvi žičniških naprav z izjemo vlečnic,
- gredi, osi pogonskih, povratnih ali odklonskih koles nosilnih, transportnih, vlečnih protivrvi ter napenjalnih vrvi,
- sorniki kolesnih baterij, razen sornikov posameznih koles vkolikor niso konzolno vpeta.

Visoke dinamične obremenitve – utrujanje so definirane v standardu SIST EN 1709:2019.

Posebni pregledi se izvedejo v razstavljenem stanju. Pregledi, ki jih določa točka l) se lahko v sestavljenem stanju izvedejo, če tako določa navodilo proizvajalca ali če izvajalec posebnega pregleda zagotavlja, da je s pregledom v vgrajenem stanju moč doseči zanesljivo oceno stanja varnostnega sklopa. Za ta pregled v vgrajenem stanju mora biti izpolnjen tudi pogoj, da je bil predhodni pregled opravljen v razstavljenem stanju.

Pregled v sestavljenem stanju se lahko izvede tudi na gredeh in oseh koles, kjer so bile pred uveljavitvijo tega pravilnika za varovanje nameščene lovilne kletke s tem, da se v predpisanih rokih pregleda stanje kletk in njihovih pritrditev.

3. Varnostni sklop in podsistemi, za katere je potreben postopek ugotavljanja skladnosti v skladu z zakonom, ki ureja žičniške naprave za prevoz oseb

Določitev obsega posebnih pregledov in vključitev za to potrebnih izvajalcev pregledov se izvede na podlagi navodil za obratovanje in vzdrževanje, ki jih izdela proizvajalec. Kot posebni pregledi veljajo vsi predvideni pregledi žičniško tehničnih naprav in varnostnih sklopov, ki se morajo izvršiti na preizkušancih, ki jih je določil proizvajalec, izvede pa jih za to usposobljeno strokovno osebje ali akreditirani izvajalci pregledov.

Če obseg pregledov, ki jih predpiše proizvajalec, ne obsega pregledov, ki so za posamezne sklope navedeni v 2. točki te priloge, se morajo izvajati tudi pregledi iz navedene točke.

Pri izvajanju pregledov se upoštevajo opombe navedene v točki 2 te priloge.

4. Elektrotehnične naprave

Posebni pregledi naprav močnostne elektrotehnike (visoko in nizko napetostne naprave) se izvajajo v skladu s standardom SIST EN 50110 - 1- Obratovanje električnih inštalacij, točka 5.3.3, periodično vsakih 5 let. Pri tem se lahko upoštevajo rezultati periodičnih pregledov v skladu s predpisom za varnost pred električnim tokom.

5. Poročila o pregledih

V poročilu o posebnem pregledu je treba navesti pregledane varnostne sklope, metode pregledov, rezultate pregledov in ugotovitve. V poročilu morajo biti podani tudi pogoji za nadaljnjo uporabo pregledanih sklopov.

Posebne preglede lahko izvajajo le izvajalci, ki imajo za izvajanje posameznih pregledov ustrezno opremo in strokovno usposobljenost v skladu s predpisi in standardi, ki obravnavajo posamezne vrste pregledov ter so za ta dela akreditirani, kadar to zahtevajo predpisi, ki obravnavajo posamezne vrste pregledov. V poročilu o posebnem pregledu mora biti navedena tudi strokovna usposobljenost izvajalca pregleda. Izvajalec posebnega pregleda odgovarja za svoje delo.

Če ni navodil proizvajalca, se za preglede smiselno uporabljajo predpisi in standardi, ki obravnavajo preglede podobnih sklopov.«.
